

domsskyld, dels en Formueskat med stigende Skala. Skulle vi reformere for Ejendomsbesidderne, skulle ogsaa de besiddende i Samfundet betale, om vi end udligne de Skatter, som de forskellige Dele af de besiddende Samfundsklasser maa bære. Dernæst maa vi kræve, at Indkomstskatten ikke bruges til en Reform af de direkte Skatter, men at Indkomstskatten holdes fri til en Toldreform, Ellers tror jeg ikke, vi faa en Toldreform af nogen Betydning. Man kan maaske give os en Karrikatur af en Toldreform, en forkvaklet Toldreform, en Toldreform, som man har kaldt en Toldreform med Kompensation isig selv, en Toldreform, der intet betyder, som i hvert Fald ikke bringer nogen væsentlig Lettelse for den store Befolkning. Skulle vi have en ordentlig Toldreform, der kan bringe Nedgang i de store uretfærdige Skatter, der nu hvile paa Befolkningen, maa vi forbeholde Indkomstskatten med stigende Skala til Brug derfor. Dernæst nævnede P. Knudsen i sit Skatteprogram en stigende Arveafgift for at skaffe Staten Midler til de mange sociale Reforme, som ere paa-trængende nødvendige. Endelig fremhævede han, at det gjaldt om at skaffe virksom Hjælp til Kommunerne. Han nævnede forskellige Veje og Midler til at naa det, blandt andet ogsaa en Værdistigningskat. Her kommer jeg til et Punkt, hvor det forekommer mig, at, skønt Skattelovene ganske vist vandre ad de gamle Baner, som Finansministeren siger, vandre de alligevel ad Baner, som mere end tidligere krumme sig bort fra de demokratiske og over i en anden Retning. Man har nemlig her i disse Skattelove opgivet det, som dog var et Hovedsynspunkt, da vi i 1897 begyndte Forhandlingerne om Skattelovene, nemlig den virksomme Hjælp til Kommunerne. Hvis de ærede Medlemmer gennemlæse de Taler, som bleve holdte den Gang i Foraaret 1897 af den daværende Finansminister (Lüttichau), den daværende Indenrigsminister (Hørring), og ogsaa den Tale, som blev holdt af det ærede Medlem fra Ringkøbing, Flertallets Leder, vil man se, at det var et Hovedsynspunkt, et Hovedformaal med Skattereformen, at man vilde komme Kommunerne virksomt til Hjælp. Dette var ogsaa i nogen Grad fastholdt i de oprindelige Reedtz-Thott'ske Forslag, og jeg nægter ikke, og vi fra vort Partis Side anerkender, at hvad man end kunde have mod disse Love og deres Enkeltheder i mange Henseender, var der dog en sund Tanke i dem, nemlig den, at give en Del af Statens Grundskatter

til Kommunerne og til Gengæld opkræve en personlig Kommuneskat. Det var en sund Tanke, som vi kunde slutte os til. Man vilde den Gang virkelig give en Del af Statens faste Skatter til Kommunerne og vilde i Hovedsagen give Kommunerne fri Ret til at anvende disse Skatter, som de vilde. Men efterhaanden som Skattelovene ere vandrede frem og tilbage mellem Tingene og ere blevne forelagte paa ny af de skiftende Regeringer, have de mere og mere tabt dette Hovedformaal, at komme Kommunerne virksomt til Hjælp, af Syne og have mere og mere taget Sigte paa at lette de enkelte Hartkornbesiddere. Nu har man slaaet Hovedet paa Sømmet, nu har man fuldstændig forladt Tanken om at overføre Statens Grundskatter eller en Del af dem til Kommunerne; nu vil man ikke gaa Vejen gennem Kommunerne, nu vil man gaa den direkte Vej. Man har helt tabt dette Hovedformaal af Syne af en Frygt, som jeg beklager, for, at disse Penge skulde blive i Kommunekasserne. Man har gennem en Række af Ændringer, som de ærede Medlemmer, som have fulgt Skatteforhandlingerne, kende, søgt at sørge for, at disse Summer ogsaa komme Hartkornbesidderne til gode. Jeg beklager denne Frygt, thi jeg foretrækker sociale Reforme gennem Kommunerne til Gavn for hele Befolkningen fremfor Skattelettelse til nogle enkelte Ejendomsbesiddere. Der har hele Tiden været denne Frygt for, at Pengene skulde blive i Kommunekasserne og blive anvendte til kommunale Reforme og Fremskridt, og man har derfor søgt at sikre sig, at de bleve anvendte til Skattelettelse. Nu gør man, som sagt, Skridtet fuldt ud, nu gaar man uden om Kommunerne, gaar direkte til Skatteyderne og eftergiver dem, afskriver deres Skatter. Det beklager jeg saa meget mere som det kommunale Liv her i Danmark har faaet en særdeles stor Betydning netop ogsaa i social Henseende. Der er neppe noget Land, hvor Staten i højere Grad har lagt Beslag paa Kommunerne i Retning af socialpolitiske Opgaver, end man har gjort her i Landet, der er næppe noget Land, hvor man har tildelt Kommunerne saa mange og saa store, betydningsfulde, sociale Opgaver, som man har gjort her i Landet, men saa var det ogsaa en Pligt at komme Kommunerne til Hjælp, for at de paa tilfredsstillende Maade kunne løse alle disse Opgaver. Skolevæsen, Fattigvæsen, Alderdomsunderstøttelse, kommunal Arbejdsanvisning, Tilskud til Sygekasserne, Arbejderboliger osv.